JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1853. Zaturdag 15 Januarij. N°. 4.

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... *f* 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën *met derzelver herhaling* is ***zestig duiten*** voor de ***vijf woorden***, behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één Bijvoegsel.

Benoemingen.

Civiel Departement.

MAGTIGING VERLEEND:

Tot uitreiking aan *W. H. Cruger*, eervol uit Zr. Ms. militaire dienst ontslagen apotheker der 3 klasse, van eene akte van toelating als apotheker.

BENOEMD:

Tot stads-apotheker te Samarang, *W. H. Cruger*, eervol uit Zr. Ms. militaire dienst ontslagen apotheker 3 klasse.

Tot ontvanger van het regt van sukcessie en overgang van boedels van Christenen te Soerabaya, *J. J. Modderman*, assistent-resident voor de komptabiliteit aldaar.

Tot opziener 1 klasse bij de indigo-kultuur, *J. C. Mannot*, thans opziener 2 klasse.

Militair Departement.

GOEDGEKEURD:

Dat door het Militair Departement zijn overgeplaatst:

BIJ DE INFANTERIE.

Bij het 1 bataljon, de 2 luitenant *C. Boekstal*, van het 7 bataljon.

Bij het 2 bataljon, de 1 luitenant *J. J. H. Eschweiler*, van het garnizoens-bataljon in de 2 militaire afdeeling.

Bij het 3 bataljon, de 1 luitenant *B. Barneveld*, van het garnizoens-bataljon in de 3 militaire afdeeling.

Bij het 4 bataljon, de kapitein *A. Abeleven*, van het 11 bataljon, en de 1 luitenant *K. G. Fritzen*, van het 13 bataljon.

Bij het 9 bataljon, de kapitein *J. Ratelband*, van het 4 bataljon, en de 1 luitenant *A. F. de Vassij*, van het garnizoens-bataljon te Palembang.

Bij het 10 bataljon te Padang Pandjang, de 1 luitenant *F. C. L. W. Boudier*, van het 14 bataljon.

Bij het 11 bataljon, de kapitein *W. H. Asmus*, van het 13 bataljon, en de 2 luitenant *J. P. A. Donleben*, van het garnizoens-bataljon te Palembang.

Bij het 12 bataljon, de kapitein *F. T. Engelenburg*, van het garnizoens-bataljon in de 2 militaire afdeeling, en de 1 luitenant *W. A. Doerleben*, van het garnizoens-bataljon op Celebes.

Bij het 13 bataljon, in de Wester-afdeling van Borneo, de kapitein *W. E. Kroesen*, van het 14 bataljon.

Bij het 14 bataljon, de inlandsche 2 luitenant *Sodiwongso*, van het garnizoens-bataljon te Padang.

Bij het garnizoens-bataljon in de 2 militaire afdeeling, de kapitein *C. L. C. van Oldenburgh*, van het 12 bataljon.

Bij het garnizoens-bataljon te Palembang, de 1 luitenants *D. Juta*, van het 14 bataljon, en *W. J. A. Visser*, van het 7 bataljon; en de 2 luitenants *J. H. C. W. M. J. Gerlach* en *J. J. van Reij*, van het 11 bataljon.

Bij het garnizoens-bataljon op Celebes, de 1 luitenant *A. A. C. Frappier*, van het 12 bataljon.

BIJ DE ARTILLERIE.

Bij het personeel, de 1 luitenant *J. F. C. Harst*, van het materieel.

Bij het materieel, de 2 luitenant *E. K. Brands*, van het personeel.

BIJ DE MILITAIRE ADMINISTRATIE.

Als adjunkt-intendant, de betaalmeester der 2 klasse *J. F. G. Kortebos*.

GEPLAATST:

Bij het 1 bataljon infanterie, de 2 luitenant *H. Brinkgeve*;

Bij het 3 bataljon infanterie, de 2 luitenant *H. F. Meijer*, beiden onlangs uit Nederland aangekomen.

Advertentien.

Vertrek van den Landmail.

De direkteur der produkten en civiele magazijnen maakt bij deze bekend, dat op Vrijdag den 28sten dezer, des namiddags ten één ure, bij het postkantoor te Weltevreden gesloten zullen worden de brievenpakketten, bestemd om te worden verzonden naar Singapore, en van dáár, per landmail, naar Europa; zullende de sluiting der postpakketten, bestemd voor Banka, Palembang en Riouw, plaats vinden op Donderdag den 27sten dezer.

BATAVIA, den 11den *Januarij* 1853. *De Direkteur voornoemd*, DE VEER.

De direkteur der produkten en civiele magazijnen maakt bekend, dar op Woensdag 16 Februarij eerstkomende, ten bureele van den resident van Soerabaya eene uitbesteding zal worden gehouden voor den overvoer in 1853 van houtwerken, van 's lands stapelplaatsen in de residentie Soerabaya naar Batavia, ter volgende hoeveelheid:

4032 balken van 5 a 6 el, 3161 idem van 6¼ a 9 el, 641 idem van 9¼ tot 11 el: 33 idem van 12 el en langer en 71 dolken, geschikt tot masten voor laadbooten.

Vendutien.

Op Maandag 17 Januarij, uithoofde van vertrek, ten huize van den luitenant kolonel *J. J. Croes*, in het kampement no. 14, door *Vaupel & Co.*, van wagens en paarden, en eenen zeer netten en zoo goed als nieuwen inboedel.

Op Zondag te voren van 's morgens 8 tot 's middags 12 ure te bezigtigen.

Op Dingsdag 18 Januarij, voor het woonhuis van den weledelen heer *R. MacMillan* te Tana-Abang, wegens vertrek, door *John Pryce & Co.*, van eenen bijzonder netten en goed gekonserveerden inboedel, rijtuigen, goed loopende Sidney en andere paarden, enz., enz. Op Zondag den 16den dezer te bezigtigen, van 's morgens 9 ure tot 's middags 3 ure.

Op Woensdag 19 Januarij, voor de toko van *B. J. Leon*, te Weltevreden, van diverse huishoudelijke goederen, voorts eene goede melkgevende Sidneysche koe, eene partij oud ijzer, koperen bussen, verfwaren, wielen voor rijtuigen, wagens, bendie- en wagenpaarden, enz.

En

Tegen 2 pCt. vendusalaris, op het Heemradenplein, door *John Pryce en co.* van eene groote partij nieuwe jattiehouten balken en Chinesche doodkistplanken, van diverse dimensien.

Op Donderdag 20 Januarij, voor het woonhuis van den weledelen heer *Curtes*, op Tana-Abang, wegens vertrek, door *John Pryce en co.* van eenen netten inboedel, alsmede rijtuigen, paarden, enz., enz.

En

Tegen 4 pCt. vendusalaris, voor het kommissiehuis van gebr. *Roselje en co.* van 18 kisten 5/4 6/4 7/4 en 8/4 gebleekte en ongebleekte katoenen en dimets, beschadigd aangebragt per het Nederlandsche schip *Nieuw Lekkerland*, kapitein *M. B. Hoffman*.

En

s'Avonds van 7 tot half 10 ure, in de *Harmonie*, door *Lange en co.* van Hollandsche, Fransche en Engelsche boekwerken,

Op Vrijdag 21 Januarij, in het lokaal der weeskamer, voor rekening van onderscheidene boedels; van huismeubelen, en een zoo goed als nieuwe palankijn.

Op Zaturdag 22 Januarij, des morgens ten 10 ure, in het lokaal der Beurs, voor rekening van het gouvernement. van eene hoeveelheid van 40,000 Mexikaansche dollars, en zulks bij kavelingen van 1000 stuks.

Vertrekkende Personen.

J. P. Kocken vertrekt naar Nederland; gemagtigde de heer *G. E. P. H. de Kock van Leeuwen*, te Djokjokarta.

J. H. L. Kulenkamp Lemmers vertrekt met verlof naar Nederland; gemagtigde de heer *W. Cores de Vries*, te Soerabaija.

C. N. van Lawick verlaat Java; gemagtigden [illegible] *Trail* en *Z. A. Eckhout*.

J. F. Hackman Asschenbergh.

L. Pohlmann.

Fredzes, majoor der genie, repatrieert.

Aangekomen Vreemdelingen.

Van 10 tot en met 13 Januarij 1853.

Marine Hotel. F. H. Klein en echtgenoot, van China. — J. M. Broers, van Banka. — C. de Mooij en echtgenoot, van Muntok. — J. van Delft jr. en famille van Bremen.

Hotel der Nederlanden. J. van Bosstraten en familie, van Buitenzorg. — G. de Heer, van Onrust. — H. Hardes, van idem. — W. K. van der Eb. van Rotterdam. — mevrouw van der Fb, van idem — mejuvrouw H. Davidson, van idem. — Corns. van Vlissingen, van Amsterdam. — J. Koch, van Banka. — W. Calander, van d'Elmina. — E. F. Meijer, van Rotterdam.

BATAVIA.

De redactie van dit Blad haast zich de volgende regelen, haar tot dat einde toegezonden, te plaatsen.

Trof, nog geene drie jaren geleden, de kleine maar nijvere gemeente van Hellevoetsluis een verschrikkelijk ongeluk, doordien een vijftal inwoners hunne pogingen tot redding van een in nood verkeerend schip met den dood moesten bekoopen, waardoor vier weduwen en 14 wezen hunne natuurlijke beschermers verloren — op den 25 October 1852 onderging die gemeente eene nog grootere ramp.

Op dien dag werd geseind, dat een Oostenrijksche brik in groot gevaar verkeerde,

Negen wakkere varensgezellen verlieten, niettegenstaande het stormweder en de hooge zeeën in een sloep de haven, geene gevaren schromende, en met het edelste doel voor oogen: *het redden van menschenlevens.* Het mogt hen echter niet gelukken het schip te bereiken; te midden der hevige branding sloeg de sloep om en

alle negen werden een prooi der golven,

---

8 weduwen en 26 weezen

rigten thans vertrouwend het oog op de liefdadigheid hunner landgenooten.

Dat oog wendt zich ook naar Indië en te regt, niet waar, lezers? want ook te midden van ons is die schoone deugd, de liefdadigheid, nooit miskend en heeft zij diepe wortelen geschoten. De gelegenheid om die op eene edele en nuttige wijze uitteoefenen, wordt u thans weer aangeboden,

De heeren *Weytingh* en *van der Haart* te Amsterdam en *H. G. van Steeden* te Hellevoetsluis hebben op zich genomen de uitgave van een werkje, genaamd BROEDERLIEFDE, te zamengesteld uit welwillende en belanglooze bijdragen van velen onzer geachtste dichters en hetwelk hier te lande niet meer dan *een gulden* zal kosten. De opbrengst is bestemd tot ondersteuning dier zoo diep ongelukkige weduwen en weezen en zal ten spoedigste aan de tot dat einde bestaande commissie in het moederland worden overgemaakt.

De heer *H. M. van Dorp*, Boekhandelaar te Batavia, belast zich volgaarne met het aannemen der bestellingen op dit werkje.

Lezers! en in het algemeen allen die met ons Indië bewonen en toch den geliefden geboortegrond niet kunnen vergeten—de Redactie hoopt en vertrouwt dat deze weinige regelen —niet bestemd om uwe menschenliefde en milddadigheid op te wekken, want deze — dat weet zij — sluimèren nooit, — maar om u den nood dier ongelukkigen te doen kennen en den weg aan te wijzen, waar langs ook uwe hulp hunnen onbeschrijfelijken toestand leniging kan aanbrengen, — voor hen rijke vruchten zullen dragen.

— Er zijn in de laatste dagen van verschillende kanten berigten ingekomen omtrent hetgeen wij in ons blad van den 15den December A°. P°. No. 37 vermeld hebben over het opvisschen in zee op de hoogte van Pekalongan van scheepsartikelen en handelswaren, wier toestand deed vermoeden, dat er op die hoogte een schip verbrand moest zijn.

Bekend is het ook reeds, dat langs de stranden van de residentien Pekalongan en Tagal op verschillende plaatsen goederen en ledige sloepen zijn aangedreven, die men veronderstellen kon tot dien bodem te behooren. Zelfs verklaarden eenige visschers van laatstgenoemde plaats in zee een schip te hebben zien branden en ten gronde gaan. zijnde zij vooraf nog aan boord geweest, zonder eenige ekwipage bespeurd of lijken daarin gevonden te hebben, door welke omstandigheid men de hoop kon koesteren, dat de bemanning het gevaar had kunnen ontvlugten.

Daarna werd het ruchtbaar dat in den morgenstond van den 6den December te Maribaya (residentie Tagal) een sloep aan wal was gekomen, waarin zich een vijftiental personen bevonden, die zich dadelijk landwaarts verwijderden, en werkelijk vervoegden zich dien dag een zoodanig aantal personen, zijnde een boeginees, 12 Javanen en 2 Maleijers bij het hoofd der Maleijers te Tagal, verklarende te zijn opvarenden van eene met gambier geladene praauw toop, komende van Riouw en in den nacht van den 1sten December door een sterke windvloog omgeslagen, waarbij een jongen van 12 jaren was verdronken, hebbende zij zich slechts met levensgevaar kunnen redden.

Hunne houding en verschillende voordragt der zaak baarden echter achterdocht, waarom omtrent hen een streng onderzoek werd ingesteld, met dit gevolg, dat zij, na nog langen tijd hunne leugens volgehouden te hebben, zeker wel de verschrikkelijkste misdaad beken-

---

DE ZEELEEUWEN-KLUB. (*vervolg.*)

Op dat denkbeeld, zoo eenvoudig en tevens zoo vruchtbaar, wierp de Markies zijne pijp. door eene vensterruit heen, op straat en sprong op. Hij zag eene reeks van gelukkige weddingschappen in de toekomst. Nadat de eerste vervoering over was, raadpleegden de beide *zeeleeuwen* ernstig over de middelen om het schrandere denkbeeld van den Heer SMITHSON spoedig vruchtbaar te maken, en besloten zij, dat de Markies den volgenden dag, als toevallig, eene middelmatige weddingschap zou voorslaan, welke de Heer SMITHSON behoorlijk op zou jagen.

— *A propos!* Hoe veel gewigt neemt ge aan? — vroeg deze. — Mij dunkt vijftien à achttien pond?

— Ba!

— Twintig pond ten hoogste; geloof mij!

Maar de Markies haalde de schouderen op en zwoer, dat hij 't zich zou schamen minder dan vijftig pond voor te slaan.

Daarop nam SMITHSON afscheid.

V.

Eenige dagen later zaten een man en twee vrouwen, in een dier ellendige hokken, welke men in de wijk van den *Tower* vindt, rondom een' schotel aardappelen, die zij met graagte schenen te eten. Eene dier vrouwen was nog in de kracht der jaren, doch verdriet en behoefte hadden hare gezondheid ondermijnd. De andere, hare dochter, was eene uitstekende schoonheid. De man kon dertig jaren bereikt hebben; onder zijne grove kleeding, zag men eene mannelijke, rijzige gestalte.

Terwijl zijne huisgenooten met smaak aten, schoof hij, na een paar beten genuttigd te hebben, zijn bord weg en verviel in een somber gepeins.

— EDUARD! — sprak de jongste vrouw, op een liefdevollen, met vrees gemengden toon — hebt gij dezen morgen geen' honger?

EDUARD rees plotseling op, en trad met groote schreden in het vertrek op en neder. De vrouwen wisselden een blik.

— Nog altijd in treurige gedachten, Mijnheer EDUARD? — sprak de oudste. — Om Gods wil, schep moed! Weet gij niet dat het ons bedroeft, als gij neerslagtig zijt?

De jonge man streek de hand over het voorhoofd, alsof hij de denkbeelden, die hem benaauwden, wilde wegvagen, en zich naar de vrouwen wendende, vatte hij beider handen en drukte die in de zijnen.

— o, Ik weet dat ge goed zijt — was zijn antwoord — ik weet wat ik u schuldig ben; aan u, mijne moeder! die den drenkeling hebt opgenomen en bijgebragt, en hoe groot uwe armoede was, toch uwe laatste bete brood met hem gedeeld hebt. Ik dank u.... Ik dank u.... en ook u, MARIE! die den onbekenden alles hebt geschonken, wat gij ter wereld hadt: uwe hand en uw hart. Ik dank u beiden, dat gij mij naar dit vreemde land zijt gevolgd.

— EDUARD! — viel MARIA hem in de rede — spreek zoo niet; wij deden slechts onzen pligt.

— Neen! Neen! Gij deedt meer! Ik heb er behoefte aan, mij uwe weldaden te herinneren; want er is eene andere herinnering!....

— Welke? — vroeg MARIA.

Misschien zou EDUARD meer hebben gezegd; maar deze vraag deed hem tot zich-zelven komen, en hij hernam op een strengen toon:

— Niets. Ik heb u verboden mij te ondervragen, MARIA! Er zijn dingen die gij niet weten moet.

De jonge vrouw zweeg stil, en liet haar hoofd zinken, terwijl een traan in hare oogen blonk.

Nu werd er hard aan de deur geklopt.

— Wie komt!? — riep EDUARD op een hoogen toon, die vreemd afstak bij zijne armoedige kleeding.

YVONNE, de oudste der beide vrouwen, stond op en deed open.

Een klein, dor, voorbeeldeloos gekromd mannetje sloop het vertrek binnen, gevolgd door een grooten jongen in een werkpak.

den, welke in de laatste jaren in deze wateren is gepleegd en verklaarden te zijn de bemanning van een Engelsch schip, waaraan zij den naam gaven van *Branis*, en hetwelk gevoerd werd door kapt. *Gadoe*. Aan boord bevonden zich ook de echtgenoot van dien kapitein, een stuurman *Roberts*, een Amboinees *Anthony*, een Boeginees, *Ali* genaamd, als bootsman en 15 Inlandsche matrozen, gelijk mede een Franschman als passagier.

Dat schip was met repatrierende Chinezen in Junij jl. van Singapore naar Tin Hai in China vertrokken en zoude van daar, zöoals die Boosdoeners zeggen, met eene lading thee naar Java vertrekken, zijnde hun engagement zoodanig, dat zij aldaar ontslagen zouden worden.

Het schijnt echter dat de kapitein in de wateren van Java gekomen, hun het voornemen had te kennen gegeven om tot Sydney door te zeilen, hen een dollar meer soldij 's maands en eene dagelijksche verstrekking van zoutvleesch belovende. De opvarenden namen slechts schoorvoetende genoegen daarin, maar toen die verstrekking geen plaats vond, begonnen zij onderling te morren en besloten zich van het schip meester te maken.

Op den 7den December maakten, ongeveer middernacht, twee hunner amok en vermoordden, bijgestaan door de anderen, den kapitein, stuurman en Amboinees. De vrouw van den gezagvoerder sleepten zij op dek en bragten haar met messteken om het leven, waarop zij al de lijken in zeildoek wikkelden en met gewigt in zee deden zinken. De passagier en een bediende van den kapitein, een Bengalees, hadden, op het zien van dien moordaanslag den dood in de golven gezocht.

Nog twee dagen bleven de moordenaars aan boord, staken toen het schip in den brand en begaven zich met een sloep naar den wal, alwaar zij voorzeker hunne geregte straf niet zullen ontgaan.

De Javasche Courant van heden vermeldt omtrent deze droevige zaak ook nog, dat door de Stoomboot Banda op hare jongste reis van Batavia derwaarts, op de hoogte van Japara eene menigte theekisten in zee drijvende zijn gevonden, met het merk,

Berenice Litt. P.

waardoor zij veronderstelt, dat de ware naam van dien verbranden bodem *Berenice* zal zijn geweest.

— In ons Blad van den 22sten December 1852 No. 39 berigtten wij, dat er alhier valsche recepissen van de serie van *f* 1.— in omloop waren. Thans is zulks ook het geval met die van de serie van *f* 5.—. De in handen der polite gekomene, is zoo goed nagemaakt, dat hij moeijelijk te onderscheiden is.

— Een al te groot vertrouwen wordt vaak teleurgesteld. De heer ****, woont sedert acht jaren op het Koningsplein in een huis zonder slot of sluiting, — sedert acht jaren maakt de bakker 's morgens vroeg de jaloesie van een der vensters open en legt het brood op de tafel. Zulk een lang tijdverloop, gedurende hetwelk hij nooit een bezoek gehad heeft van hen die het onderscheid tusschen het *dijn* en *mijn* niet kennen, of minstens niet achten, moest wel het grootste vertrouwen op de algemeene veiligheid inboezemen tot dat het, helaas! in den nacht van den 13den dezer, tot groote verwondering van dien heer, eensklaps den bodem werd ingeslagen en wel door den Inlandschen fuselier *Kertodjoyo*.

Deze kreeg het in het hoofd om eens in dat huis zulk een bezoek af te leggen en door niets belemmerd, eigende hij zich een paar koffers toe, wier inhoud op ongeveer *f* 1000.— waarde wordt geschat. De politie was hem echter in den middag van dien dag reeds op het spoor; de dader werd met een gedeelte der goederen op de Bazaar Senin opgevat, wees aan, waar hij een ander gedeelte had verborgen, hetgeen ook is gevonden, en verklaarde het overige in de koffers gelaten en deze in de rivier, achter de Willemskerk, geworpen te hebben. Voorts betuigde hij de eenige dader te zijn, hetwelk wel niet te gelooven is, aangezien de koffers te zwaar en van te grooten omvang waren om door één persoon te kunnen worden weggedragen.

Het lastigste van de geheele zaak is echter, dat de eigenaar van dat huis nu wel tot de uitgaven voor slot en sluiting zal moeten overgaan, want wij twijfelen er aan of hij zich aan een tweede dergelijk bezoek zal willen blootstellen.

— Den 12 's morgens embarkeerde naar Nederland aan boord van het schip Constantia, gezagvoerder *C. J. Caleshoek*, ten einde van het toegestane verlof gebruik te maken, na een ruim twee-en-twintigjarig verblijf in deze gewesten, de Majoor van het 1ste bataillon infanterie *L. Pison*.

De officieren van dat korps, deden dien Hoofdofficier uitgeleide tot aan den steiger, ten einde van aldaar dien braven en geachten krijgskameraad hunne laatste hartelijke vaarwelwenschen toetebrengen; genoemde achtingswaardige en beminde Hoofdofficier hield aldaar, eene korte, treffende en krijgsmansachtige afscheidsrede, welke de omstanders roerde, en waardoor men verscheidene oogen bevochtigd zag.

Eene voorspoedige en gelukkige reis en behouden aankomst in het vaderland, werd hem door de officieren van het 1ste bataillon infanterie met eenen hartelijken handdruk toegewenscht.

Deze dag zal voorzeker bij allen, die daarbij tegenwoordig waren in aandenken blijven.

— Met Z. M. Stoomschip Batavia zijn in December jl. alhier van Singapore aangebragt zes vaten, inhoudende vischkuit (telor troeboe), die, alzoo daarvoor geen pas tot invoer werd gevraagd en geen eigenaar zich voordeed, voorloopig in de pakhuizen der recherche van de Ink.- en Uitg. regten werden opgeslagen. Ongeveer eene maand verliep en niemand kwam opdageu, hetgeen wel eenigen argwaan opwekte, alzoo dit zoo spoedig aan bederf onderhevig artikel hoogst zelden niet dadelijk wordt ingevoerd. Eindelijk verscheen er, vijf dagen geleden, een arabier aan het kantoor der recherche, deed zich voor als eigenaar van die vaten en verzocht die in het entrepôt te mogen opslaan, hetgeen werd toegestaan, hoezeer het den argwaan vermeerderde, alzoo eene zoodanige handeling met dat artikel almede onder de zeldzaamheden behoort.

Op den 13den dezer verscheen die arabier weder, vroeg een pas tot invoer en nu ging de recherche, bij het leveren uit het entrepôt, over tot een onderzoek der vaten met het gevolg, dat in twee derzelven, in het midden der vischkuiten, drie blikken gevonden werden inhoudende geprepareerde opium en wegende Br. 74 Amst. ponden. De arabier verklaarde nu dadelijk geen eigenaar te zijn, maar door zekeren alhier gevestigden arabische handelaar, genaamd *Seeh Salim bin Said Bahasoan*, tegen eene belooning van *f* 10.— recepissen, verzocht te zijn zich als zoodanig voor te doen. De tijd zal wel leeren wat de waarheid is.

— In het Soerabayasch nieuws- en advertentie-blad van 8 Januarij leest men:

Men berigt ons van Bezoekie het volgende:

Op de fabriek de Maas waren 2 Javanen bezig een der stroopbakken te herstellen, toen er plotseling uit eene opening in den grond zulk eene doodende lucht opsteeg dat beide onmiddelijk stikten, Vier anderen, die ter hulpe toesnelden, deelden hetzelfde lot.—Hierop deed een Europeesch opziener zich in den bak nederlaten, ten einde de oorzaak van dit onheil na te gaan, doch heeft zich dadelijk moeten laten ophalen; men liet er vervolgens een hond in neder, welke oogenblikkelijk bezweek.

Naauwkeuriger berigten kunnen wij voor 's hands niet geven.

Wij ontleenen aan de Nieuwe Rotterdamsche Courant van den 24 November jl. de volgende belangrijke berigten;

Parijs, 22 November. In de Moniteur leest men heden het volgende:

» Zondag morgen zijn de verkiezingen in al de wijken dezer hoofdstad geopend. Niettegenstaande het vrij ongunstige weder en den slagregen, die op het midden van den dag viel, hebben een groot aantal burgers zich beijverd aan hunnen pligt te voldoen.

» Overigens is de geheele dag voorbijgegaan in de meest volkomene kalmte, en nergens, noch bij de sectiën, noch aan de mairiën, werden buitengewone maatregelen genomen.

» Volgens de aan ons toegezonden berigten, hebben de bewoners der faubourgs, in talrijken getale deel aan de stemming genomen, terwijl de plattelandsbewoners in massa zijn opgekomen.

» De geest, die onder de geheele bevolking heerscht, is voortreffelijk. Alles doet hoopen, dat het resultaat van Maandag even goed zal zijn als dat van Zondag. Om een denkbeeld te geven van den ijver waarmede de Parijsche kamers aan de stemming deelnemen, is het voldoende te vermelden, dat Zondag ongeveer 105,000 kiezers hunne stembriefjes hebben ingeleverd, hetgeen meer dan de helft is van het ingeschreven getal.

» Ten platte lande trekken geheele gemeenten, met hare wapperende banieren vooropl naar de stembus".

Voorts deelt het blad een honderdtal dépêches mede uit de departementen; allen luiden gunstig nopens den gang van het verkiezingswerk.

— 22 November (des avonds.) Heden, de tweede dag der verkiezingen, heeft een groot aantal kiezers binnen deze hoofdstad aan de stemming deelgenomen, doch grooter blijft de geestdrift, die in de departementen heerscht; daar worden de stembussen letterlijk bestormd.

Reeds is de uitslag bekend van de stemming op gisteren, van het leger van Parijs, 20077 militairen verklaarden zich voor en 353 tegen het senaatsbesluit tot herstelling des keizerrijks.

Volgens de *Pays* hebben gisteren 108.221 van de 212,824 ingeschreven kiezers, hunne stembriefjes ingeleverd.

NEDERLAND.

— Sedert eenigen tijd was er sprake van om het ruiterstandbeeld *van Willem den Zwijger*, dat wijlen *M. Willem II*, voor het paleis in het Noordeinde 's Hage heeft doen plaatsen, naar het Tournooi-veld daar over te brengen. De commissie tot regeling de nalatenschap van *Z. M. Willem II* heeft den stede ken raad van de residentie doen informeren, dat koninklijke erven tot die verplaatsing geene toeste ming zullen verleenen.

— Zoo men verneemt, is thans het monument nagedachtenis van den generaal-majoor *Michiels*, te Batavia zal worden opgerigt, en dat tevens als ee algemeene hulde aan Neêrlands land- en zeemagt Oost-Indië moet worden beschouwd, met den besten ui slag in de Fabriek der heeren Enthoven te 's Hage ve tooid. Naar het oordeel van deskundigen, die dit m nument reeds hebben bezigtigd, is het, zoo wat on werp als uitvoering betreft, ongemeen indrukwekken De gedenkzuil zelve, in Gothischen stijl, rijk uitg werkt, is 10,30 Ned. el hoog; de vijf hardsteenen tr den, waarop de zuil moet rusten, zijn gezamenlijk ho 1,30 el; dus zal het monument eene hoogte hebben v 11,60 el. Het opschrift aan de *voorzijde* luidt als volg

» *Het leger en de ingezetenen van Nederl. In aan de nagedachtenis van* Andreas Victor Michiel kommandeur der militaire Willemsorde. ridder d orde van den Ned. Leeuw, generaal-majoor titula civiel en militair gouverneur van Sumatra's wes kust, opperbevelhebber der expeditie, gouvern ments-commissaris voor de Balische aangelegenh den, gesneuveld bij de overwinning van Kasoem den 25sten Mei 1849, en te Batavia ter aarde b steld op den 1sten Junij daaraanvolgende."

Aan de *zijden* heeft men twee trofeeën, als eene vo de landmagt, met gepaste ornamenten, en eene voor d zeemagt, en eigenaardig versierd.

Aan de *achterzijde* van het monument leest men:

» Mede der nagedachtenis gewijd van de menig vuldige braven der land- en zeemagt, die voor d handhaving van het Nederl. gezag in Indië den he dendood zijn gestorven, in de verschillende oo logen, welke sedert 1816 in deze gewesten zijn g voerd."

Daaronder komen de namen van de meeste eilande voor, met bijvoeging van de jaartallen der gebeurteni sen, waarin de overleden *Michiels* en in het algeme zoo vele dappere bevelhebbers en krijgslieden zich o derscheiden hebben in de verdediging van de regten e belangen van Nederland; en waaronder men zich in de eerste plaats Java, Sumatra, Borneo, Bali, Ce lebes en de Molukken herinnert.

— De regenachtige en gure gesteldheid des weder niet zelden afgewisseld door hevige stormen, heeft s dert ons vorig berigt voortgeduurd; slechts enkele fraai herfstdagen hebben op dezen toestand eene aangenam uitzondering gemaakt.

Het winterkoren is over het algemeen, ten gevol der vele regens, zeer laat of in het geheel niet in d grond gebragt. De verwachting, die men van de we tergewassen koestert, is derhalve voor het oogenbli gering.

FRANKRIJK.

De Moniteur van den 28 October bevat een inofficie artikel, waarin hij zegt, dat de weigering der ratifica tie van de Turksche regeering de eenige naauwkeurig tijding is van diegenen, welke in de laatste dagen om trent Turkije in omloop zijn.

— Parijs den 28 October. Abdul Kader is langs de spoorweg van Orleans heden alhier aangekomen. Se dert de terugkomst van den president hield de Emi niet op de vergunning te verzoeken om in deze hoofd stad te mogen komen, ten einde den Prins, die he zoo edelmoedig de vrijheid teruggegeven had, zijn dan te betuigen en op nieuw de verzekering zijner eeuwig erkentelijkheid te geven.

Het verzoek van Abdul Kader werd toegestaan en hi is alhier aangekomen, vergezeld door den kommandan *Boissonnet* en door slechts twee personen van zijn ge volg: *Sidi-Allah* en *Kara Mohammad*.

Sidi-Allah is een jongeling van 19 jaren, neef va den beruchten *Kalifah Ould-Sidih-Embarak*, die in ee der gevechten tegen de Franschen gesneuveld is, behoort tot eene der grootste arabische familien, schijnt zee vernuftig te zijn en heeft gedurende zijn verblijf te Amboina eenige kennis der Fransche taal en zeden ver kregen.

Kara-Mohammad is een oud Aga der geregelde ca vallerie van den Emir, tegenwoordig zijn intendant en heeft zijn meester talrijke bewijzen van moed e gehechtheid gegeven, die volkomen het vertrouwen regt vaardigen, hetwelk de Emir in hem stelt. Nimme heeft hij dezen in zijn ongeluk willen verlaten.

De kommandant *Boissonnet* bestuurde in 1846 d arabische zaken in de provincie Constantine. In 184 kreeg hij de zending, welke hij nog bij den Emir ver vult, eene moeijelijke taak, waarvan hij zich echte steeds ten genoegen van het gouvernement gekweten heeft.

— Goeden dag! Goeden dag! — zeide hij, inkomende, en zijn scherpe blik nam, als werktuigelijk, de waarde van het huisraad op.

— Wat wilt gij? — vroeg Eduard.

— Och, niet veel. — sprak de kleine grijsaard, meer aan zijne teleurstelling denkende bij het gezigt van het schamele huisraad, dan antwoordende op de vraag van den jongen man — Waarlijk niet veel. — Toen voegde hij er grinnekend bij.

— Mijnheer denkt niet meer om mij, naar ik zie. Huurders en verhuurders zien elkander alleen op den betaaldag, en daar Mijnheer niet betaalt....

— Is de tijd al om? — vroeg Eduard met geveinsde verwondering.

— Al? Ja, reeds de derde verschijndag, als 't u belieft, is om — hoort ge?

Eduard stond als verplet door de zwaarte zijner ellende. De vrouwen waagden eenige beden om geduld; doch Eduard zeide eenvoudig:

— 't Is goed, Mijnheer!

— He! He! John! hoort ge? — hernam de huisheer, grimlagchende tegen zijn gezel, die nog aan de deur was gebleven — Hij zegt dat het goed is.

— Dat zegt UE. niet. — antwoordde John.

— En wat zegt gij er van, John?

John zag Meester Schupp, den huisheer, oplettend aan, alsof hij zijn antwoord op diens gerimpeld gelaat had willen lezen, maar de duizenderlei kruizende gedachten, die elkander op het beenderig gezigt van den woekeraar verdrongen, vormden zulk eene verwarring, dat John er niets uit wist op te maken, en het stilzwijgen bewaarde.

— Welnu, 't is grappig. Niet waar?

— Zeer; ja, wel zeer grappig! — riep John nu schaterende uit.

— Vertrek, Mijnheer! — gebood Eduard vertoornd.

— Heerlijk, En mijn geld, als 't u belieft?

— Morgen zult gij 't hebben.

— Morgen! Hoort ge John? Hij zegt morgen. De laatste keer zei hij ook: morgen.

— Ja, dat zei hij toen óók tot UE.

De jonge man verbeet zich met moeite, en eene krachtige poging op zich-zelven doende, hernam hij:

— Wilt gij tot morgen wachten?

Deze woorden werden met zulk een dreigend ongeduld uitgesproken, dat de oude nadacht, en, met een blik de schouders van Eduard en John gemeten hebbende, antwoordde:

— Het zij zoo, ik zal mij nog eens laten bewegen; maar morgen zonder fout, verstaat ge?....

— Genoeg! Bij den hemel! genoeg!

— Of het geregt zal zich in de zaak mengen.

De Heer Schupp sprak deze laatste woorden op de drempel en trok, voorzigtig, zonder hunne uitwerking af te wachten, de deur achter zich toe.

Toen hij vetrokken was zagen moeder en dochte Eduard aan, die zwijgend op en neder ging.

— Hoe zult gij 't maken? — vroeg eindelijk de moeder, zacht en schroomvallig.

— Ik weet 't niet; maar de man moet betaald worden.

Eensklaps nam hij zijn hoed en ging uit, en de dochter verborg haar gelaat aan het hart der moeder.

Dat God ons behoede! — sprak zij, met de blikken ten hemel — en er geene booze gedachten in hem oprijzen.

Eduard dwaalde gedachteloos eenigen tijd door de kronkelende straten der *city*. Zijne denkbeelden waren verward. Het geschetste tooneel had hem vernietigd. Vroeger was hij rijk geweest, sedert jaren kende hij de armoede; maar nog nimmer had de ellende zich zóó aan hem vertoond. Hij liep met gebogen hoofde, en in zich-zelven sprekende zonder zamenhang.

— Ik zal naar *Frankrijk* gaan — zeide hij — en eene schuilplaats aan mijne oude bekenden vragen... Helaas, zullen zij mij herkennen? Zij zullen mij terug stooten... Zonder bewijzen! zonder geld!... Zij zullen mij een' bedrieger noemen!.... o, Die man! die man Zal God hem nooit op mijn' weg zenden?.... Zal

Op last van den generaal St. Arnaud, minister van oorlog, zijn er in de straat Rivoli, N°. 50, vertrekken voor den Emir in gereedheid gebragt, alwaar hij een, Frankrijk waardige gastvrijheid zal genieten.

— Het dagblad van de Indre et Loire maakt, naarvolgens een brief van Amboise, de volgende omstandigheden bekend, welke er na de ontmoeting van Louis Napoleon en Abdul Kader op het kasteel aldaar hebben plaats gegrepen.

Toen, na het vertrek van den Prins, alle autoriteiten in de stad waren teruggekeerd, was ik getuige van een der aandoenlijkste tooneelen, die ik nimmer vergeten zal. Al de arabieren, zoo mannen als vrouwen, Abdul Kader aan het hoofd, vertoonden zich op de balkons van het kasteel, hieven een luid vreugdegejuich aan en bewezen het geluk dat zij gevoelden op eene wijze, welke iedereen de tranen in de oogen deed komen. Daarna gaven zij zich, de mannen van hunnen kant, de vrouwen van de haren, volgens het gebruik hunner natie, aan de vrolijkste dansen over. De vrouwen wilden volstrekt, dat de goede kloosterzusters, belast met de verpleging der zieken in de infermerie van het kasteel zich met haar in dat dansen vereenigden en zelfs heeft een harer voor een oogenblik dien wegslependen aandrang niet kunnen wederstaan, echter gebeurde dit, wel te verstaan, in de vertrekken der vrouwen en ver van de blikken der mannen.

In de Staats und Gelehrte Zeitung des Hamburgischen unpartheüischen Correspondenten dd. 19 October 1852 leest men:

Te Bordeaux heeft de Prins President den 8 October ook bij den Hamburgschen Consul, de heer Cruse, van de firma Cruse en Hirschfeld, een bezoek afgelegd om den grooten kelder van dat huis, (quai des chartrons No. 123) welke tot de uitgestreksten der stad behoort, in oogenschouw te nemen. De heer Cruse had zijne beste pogingen aangewend om dit hem toegedacht bezoek waardiglijk te ontvangen. De kelder, een wezenlijk doolhof van okshoofden, vaatwerk en kisten, was met guirlandes opgesierd en zoo helder als den dag verlicht, zoodat het uitzigt dezer katakomben werkelijk luisterrijk genoemd kon worden. Ten 3 ure trad Z. H. binnen en werd door den huisheer, deszelfs zoon en zwager's zoon de heer Lalande, lid van het plaatselijk bestuur, ontvangen en door den colidor, tusschen twee rijen oranjeboomen in den kelder gebragt. Toen de prins binnen trad waren alle wijnkuipers aan den arbeid en begroetten hem met den levendigsten uitroep van: Leve de keizer, Leve Napoleon! ofschoon zij vroeger, door verkeerde begrippen verleid, tot de hevigste socialisten behoorden. Vier ministers, de kommanderende luitenant generaal, de prefekt, de maire van Bordeaux, vergezelden den Prins, gelijk ook de generaal graaf Haulpoul, de opper adjudant generaal Roquet en vele andere hoog geplaatste personen. De Prins bezocht den eenen kelder na den anderen en was verbaasd te vernemen, dat zij 400000 flesschen der eerste gewassen van de beste jaren en van de hoogste prijzeu inhielden, als ook dat de heer Cruse minstens 15000 stuk vaatwerk in zijne verschillende bergplaatsen bezat. Na eene nauwkeurige bezigtiging vertoefde de Prins een oogenblik onder een met lusters en candelabers versierde tent, welke in eene der kuiperswerkplaatsen was opgerigt en waarin eene tafel stond met de keur des kelders bedekt. Daar prijkte Chateau Margaut van 1831, Chateau-Lafitte van 1840 en 1844, Latour, Pichon-Longueville, Col d' Estourmal, Braunes-Mouton, Leoville, Jauem en andere edele soorten, welke den trots en rijkdom der Gironde uitmaken. De Prins nam dit geimproviseerd collation zeer welwillend aan en onderhield zich veel over onzen buitenlandschen wijnhandel, bijzonder naar Engeland, waarover hij eene menigte vragen aan de heeren Cruse en Lalande deed, die hij omstandig daarover aansprak en waarin de minister der marine Ducos een groot belang scheen te stellen. Bij het vertrek liet de Prins den arbeidslieden, die hem weder met een luid »Lang leve de keizer! begroetten, 300 franken toetellen,

ITALIE.

— Uit Florence is hier het berigt ontvangen, dat de groot-hertog een decreet heeft uitgevaardigd, waarbij de bij de tegenwoordige constitutie afgeschafte doodstraf weder ingesteld wordt.

— Berigten uit Malta, dd. 13 Nov,. melden, dat er de Engelsche flotille in de Middellandsche zee, onder bevel van den commodore Dundas, den 3 was aangekomen, om den 9 daaraanvolgende weder zee te kiezen.

GRIEKENLAND.

Door de Grieksche regtbank van gezworenen zijn onlangs 52 roovers ter dood veroordeeld, welk vonnis reeds bevestigd is. De beul trekt het land door om zijne treurige taak te volbrengen. Hij reist op een goelet door een sterk geleide vergezeld, om zijn persoon te beschermen, hetgeen geenszins eene overtollige voorzorg is, want de Grieken gevoelen een doodelijken haat tegen een beul en reeds zijn elf van zijne voorgangers alle vermoord.

TURKYE.

Laatstleden Woensdag in den achtermiddag heeft men te Parijs de volgende depeche ontvangen, gedagteekend van Triëst, 23 October:

De Turksche leening is bepaaldelijk geweigerd. De Bank zend specien naar Frankrijk.

Dit is nog niet alles. Behalve deze telegraphische depeche zijn er te Parijs nog brieven van Weenen aangekomen, die vermelden, dat men aldaar over Belgrado tijdingen van Konstantinopel heeft ontvangen, waaruit het bleek, dat er in die hoofdstad een opstand was uitgebroken, als ook, dat de Fransche Gezant den Divan acht dagen tijd van beraad zou hebben gegeven om op deszelfs weigering tot ratificatie der leening terug te komen. Indien, na omloop van dien tijd, niet aan zijn verzoek voldaan was, zou de Gezant zijn pasport vragen en naar Frankrijk terugkeeren.

Berigten van latere dagteekening deelen mede, dat de Porte aan dien Gezant de verzekering heeft gegeven, dat zij geenszins de Fransche bankiers, ten gevolge dier leening, eenig verlies wilde berokkenen en daarom de reeds gestorte 12½ millioen aan geplaatste actien voor zijne rekening nemen en aan de houders de interesten en premien teruggeven. zou. De heer *de Lavalette* kon niet meer vergen, hoezeer hij ook de overtuiging had, dat de Divan die belofte niet zou kunnen vervullen. Desniettegenstaande schijnt de Divan de noodige middelen gevonden te hebben en de stoomboot, welke morgen vertrekt, neemt ƒ 600,000 (15 millioen franken) mede, om het verschil der premien en der voorloopige actien te dekken.

— Men schrijft van Konstantinopel dat de verbanning van *Rechid-Pacha* en *Ali-Pacha* nog niet bevestigd is. De val van *Najiz-Pacha*, minister van Financien, heeft een zeer onaangenamen indruk op alle maatschappelijke kringen gemaakt.

De Fransche en Engelsche vloten zijn in de Grieksche havens gereed tegen alle gebeurtenissen. Rusland van zijn kant, wapent zich te Sebastopol en Odessa in de Zwarte zee. Turkye, vermeenende gewigtige omstandigheden op handen te zien, versterkt de Dardanellen en de vloot, welke in de baai van Beschika kruiste, heeft last gekregen om den koers naar Konstantinopel te zetten. De Fransche Gezant is niet vertrokken.

Rusland heeft eene leening willen geven tegen 4% doch de Porte geweigerd die aan te nemen. Waarschijnlijk zullen de Russische kooplieden trachten aan de vrijwillige leening deel te nemen.

De nationale bank heeft 57 of 58 millioenen piasters noodig. Tot dus verre heeft zij de uitgaven der Ambassaden en vreemde fabrieken bestreden, gelijk ook de fondsen uitgekeerd tot het onderhoud der Hongarijsche, Poolsche en Italiaansche uitgewekenen. Deze laatste uitgaaf bedroeg ongeveer 20 millioenen, maar het belangrijkste van allen is het buiten omloop stellen der *bescheils*, eene zilveren munt, slechts voor twee derde zilver inhoudende. Om ze tot hare wezenlijke waarde te kunnen brengen, zijn 250 à 300 millioenen piasters noodig. De Staatsambtenaren hebben voor 200 millioenen ingeschreven; de bevolking van Konstantinopel voor 250 millioenen, zonder eenigen waarborg te vergen, en vijf Europesche huizen voor ƒ 100,000. *Mustupha Pacha*, president van den staatsraad, schreef in voor 25 millioenen piasters. Men gelooft dat zijn zoon, *Ali-Pacha*, zich als Gezant naar Weenen zal begeven.

CALIFORNIE.

Het stoomschip *de Ilinois* is te New-York aangekomen, de gewone mail van Californie medebrengende: De berigten loopen tot den 16den September en zijn in den Koerier der Vereenigde Staten vermeld als volgt:

Het halfmaandelijksche tijdperk, waarover die berigten loopen, kenmerkte zich te San Francisco, door eene groote handelsbedrijvigheid; gewigtige en gemakkelijke omzettingen tegen ferme prijzen hebben onder het grootste gedeelte der voornaamste voorwerpen van dagelijke benoodigdheden plaats gevonden. Voornamelijk schrijft men zulks toe aan den grooten toevloed van vreemdelingen, welke in de eerste dagen van September alleropmerkenswaardig is geweest. Afgescheiden van de zwermen landverhuizers, die langs de vlakten aankwamen, hebben talrijke zeilschepen, langs Kaap Hoorn of van China vertrokken een ontelbaar aantal van lieden van alle natien in de hoofdstad der Stille Zuidzee aangebragt. De klipper North-America, den 20sten Augustus in de haven aangekomen, had 467 passagiers aan boord, voorzeker wel het grootste aantal, dat ooit met een enkel vaartuig was aangebragt.

Deze menigvuldige aankomsten, gevoegd bij de buitengewone hitte hebben gedurende eenige dagen nadeelig op den gezondheidstoestand van San-Francisco ingewerkt. Een groot aantal choleragevallen deden zich voor en er heerschte eene algemeene ongerustheid, welke echter weldra verdwenen is, alzoo de ziekte geen hevig karakter aangenomen heeft en in de laatste dagen zeer zeldzaam werd. De thermometer was den 10den tot 96° gestegen, doch daalde den 14den op 60°, hetwelk eene algemeene vreugde te weeg bragt.

Sacremento had meer te lijden gehad dan San-Francisco; gedurende eenige dagen had de dood aldaar hevig gewoed en der bevolking eene groote vrees aangejaagd. De gelukkige wending der temperatuur had echter ook daar een heilzaam gevolg gehad, — het sterven was verminderd, de moed hernieuwd, en de ziekte bijna geheel geweken.

De voortbrengselen der mijnen blijven op dezelfde hoogte. De mail van 15 September had, even als de vorige, weder meer dan 2,000,000 dollars aan stofgoud uitgevoerd, waarvan het grootste gedeelte zich aan boord van de *Illinois* bevond. De ontginningen van het goudkwarts vond onder de handelaren van San Francisco veel bijval en zij hadden het voornemen opgevat om die door behulp hunner kapitalen al meer en meer te ontwikkelen. Nieuwe rijke beddingen waren, zegt men, ten westen van de Sierra-Nevada, door den luitenant *Moore* ontdekt en in het distrikt Mariposa had zich eene groote vereeniging gevormd om dien grond te gaan ontginnen.

De ontwikkeling van den landbouw hield gelijken tred met de mijnen. De oogst van dit jaar belooft schoon en overvloedig te zijn. Op verschillende plaatsen zijn korenmolens opgerigt en weldra zal Californie genoeg graan bezitten om in deszelfs eigen verbruik te voorzien. De duizende kolonisten, zegt een Californisch daghlad, die hier aankomen om zich op den landbouw toe te leggen, vinden alles wat zij noodig hebben en buitendien een gemakkelijken verkoop.

Het Graafschap Calaversa is het tooneel geweest van een paar voorvallen van onrustigen aard. Een Chilier beproefde met geweld in het huis van een Italiaan, genaamd *Baptiste*, te dringen, doch werd door dezen gedood. Hierdoor werden de andere Chiliers verwoed, vereenigden zich in groot aantal, namen den moordenaar gevangen en wilden hem ophangen. De Italianen, door eenige Franschen geholpen, dreigden hem te ontzetten, waarop de Chiliers, die zich hun slagtoffer niet wilden zien ontsnappen, *Baptiste* met geweerschoten ter neer velden. Gelukkig kwam de politie nog bij tijds tusschen beiden, om een veldslag tusschen beide partijen te verhinderen en nam *Domingo*, het hoofd der Chiliers, gevangen, dien zij heimelijk naar Stockton zond om hem aan de woede der Italianen te onttrekken. Overigens waren de Chiliers aan den eenen en de Italianen aan den anderen kant zoo opgewonden, dat men een oogenblik vreesde, dat beide partijen trachten zouden om Domingo op te ligten, de een om hem te bevrijden, de andere om hem te vermoorden. Die vrees heeft zich echter niet verwezenlijkt en de rust is hersteld.

Het andere vooral, om een betwist terrein ontstaan, heeft eene gelukkigere ontknooping gehad, hoezeer het eene ernstigere vrees had gebaard. Een groot aantal Franschen, Italianen en Hongaren hadden zich van een digt bij de rivier Molekumme gelegen terrein meester gemaakt, hetwelk, tengevolge eener geregtelijke beslissing, door de Firma *Beatty & Co.* werd opgeëischt. Ten getale van 300 verschansten zij zich ter dier plaatse en namen zulk eene krijgshaftige houding aan, dat de tot onderhandeling met hen gezondene kommissarissen hen niet durfden naderen. Men vermeende derhalve buitengewone maatregelen te moeten nemen en het garnizoen van Calaversa trok op hen af, waarna de *opstandelingen* die zich de *zes natien* noemden, opgeeischt werden. De *zes natien* begrepen echter dat het voorzigtiger was toe te geven en de eigenaren van het terrein werden in het bezit gesteld. De geregtelijke beslissing verkreeg dus beslag zonder bloedstorting. — eene zeldzaamheid in het Eldorado.

PERZIE.

Het dagblad *le Siècle* deelt eene telegrafische depêche uit Weenen mede. Negen duizend man engelsche troepen zijn nabij Herat in de perzische golf ontscheept. Men vermeent dat dit debarquement ten doel heeft de onafhankelijkheid van Herat te verdedigen.

Wij geven, zegt de Siècle dit berigt niet als boven allen twijfel van waarheid verheven; edoch vraagt dit blad, kan die tijding echter niet waarachtig zijn? zoo zij zulks is, bestaat er mogelijkheid dat de oorlog tusschen Engeland en Rusland niet zal uitbarsten, edoch wie is genoegzaam ingelicht, om dit als zeker te kunnen bepalen? En wanneer eenmaal Rusland en Groot-Brittanje de krijgstoorts ontstoken hebben, welke staat kan alsdan verzekerd zijn zijne onzijdigheid te zullen kunnen bewaren? Het is onrustbarend zich Engeland te zien gereed maken, zoo als dat land bij een aanstaand voorval gewoon is te doen, en wij houden ons overtuigd, dat de militaire toebereidselen van onze magtige naburen geheel iets anders tot doel hebben dan eene bloote schertsernij.

---

nooit....? Och, ik ben dwaas, — die arme MARIE!.... zij is zoo goed.... zoo liefdevol....! 't is onmogelijk!

Ongevoelig en onder de verwenschingen der voorbijgangers, die hij op het voetpad gedurig in den weg was, had EDUARD den *Teems* bereikt. Dáár was een oploop van nieuwsgierigen; zoo als 't bleek, in de verwachting van een buitengewoon schouwspel, te zamen gevloeid. Bij den oever zag men een hoop mannen, voortdurend door nieuw bijkomenden vermeerderd, en onder hen één man van aanmerkelijke dikte, die niets aanhad dan een zwembroek en linnen buis, en met zijn vuurslag een stuk zwam aanstak. Om dezen man heen bewogen zich de anderen; zij verdrongen elkander om hem iets te zeggen. Elk was met hem bezig.

Die man en die hoop mannen waren geene andere dan de Markies DE ST.-JOUAN, gereed om met een gewigt van vijftig ponden den *Teems* over te zwemmen, en de *zeeleeuwen*, belanghebbende aanschouwers van deze groote daad. De weddingschappen, door den Markies en den Heer SMITHSON ter eenre, en de overige leden der klub, ter andere zijde gesloten, waren zeer aanzienlijk.

EDUARD was gedachteloos door den hoop gedrongen. Zijn oog ontmoete toevallig dat van den Markies, en hij rilde van 't hoofd tot de voeten. De gesprekken eindigden intusschen; de hoop bewoog zich naar den waterkant. Mijnheer DE ST.-JOUAN had zijn pijpje aangestoken, bond het gewigt aan zijn ligchaam en ging, met het kalmste gelaat ter wereld, te water. Dan, hetzij 't geen gelukkige dag voor hem was, of dat hij zich te veel van zijne krachten had voorgesteld, hij zonk, na eenige slagen, en kwam niet weder boven.

EDUARD, na hem herkend te hebben, had alle zijne bewegingen gadegeslagen, zoodat men, als het verschil tusschen hun beider toestanden niet zoo groot ware geweest, gedacht zou hebben, dat hij in den adellijken vlugteling een ouden kennis had wedergevonden. Toen deze nu in de golven verdween, wierp hij zich, eer nog iemand er aan dacht om ter hulp te snellen, in den stroom en bragt den drenkeling in een paar minuten aan den oever; na behendig onder water, het gewigt, dat hem wederhield, te hebben afgesneden. De geheele klub stond verbaasd. Vele *zeeleeuwen* zelfs, betooverd door de vastheid zijner slagen en 't verdienstelijke der indompeling, toen hij naar den Markies dook, sloegen geen acht op zijne minder dan eenvoudige kleeding, en boden hem een handdruk aan.

EDUARD merkte deze bewijzen van goedkeuring naauwelijks op. Hij scheen door één enkel denkbeeld overheerd en bleef bij den Markies, toen deze door zijne lieden naar 't rijtuig gedragen werd. Zoodra de bewustelooze er was ingelegd, ging hij tegenover hem zitten en riep zelfs den koetsier toe: »Naar 't hôtel!" Dáár gekomen, volgde hij den lijder in diens kamer, deed hem te bed leggen en plaatste zich aan de sponde alsof hij een der huisgenooten ware geweest.

Mijnheer DE ST.-JOUAN, die onder water te vergeefs had gepoogd zich van het gewigt te bevrijden, bleef lang buiten kennis; eerst een half uur later opende hij de oogen, en zijne eerste woorden waren eene verwensching van zich-zelven, en van de al te vindingrijke Heer SMITHSON. Daarna vroeg hij om zijn pijpje. Na eenige trekken gedaan te hebben, die hem geheel herstelden, bemerkte hij EDUARD.

— Wat duivel wilt gij? — vroeg hij barsch.

— Ik wenschte u geheel hersteld te zien, Mijnheer! — antwoordde de jonge man, wiens stem van onwillekeurige aandoening beefde.

— En waarom wilt gij dat voor den duivel?

— Ik ben zoo gelukkig geweest u uit een groot gevaar te redden en.....

— Ah! zijt gij dat? Ik dank u!.... Ik zou nooit gedacht hebben dat vijftig pond.... Maar dat gaat u niet aan.

(*wordt vervolgd.*)

Kunsten, Wetenschappen, Landbouw, Nijverheid, Land- en Volkenkunde.

ALGEMEEN OVERZIGT

van de Staats-Ontvangsten en Uitgaven in het Koningrijk der Nederlanden over de dienstjaren 1842 *tot en met* 1851.

DIENSTJAREN.	INKOMSTEN.			UITGAVEN.	SLOTEN.		Bijdragen uit het Domeinfonds onder de Inkomsten begrepen.		Kosten voor het Muntwezen, onder de uitgaven begrepen.	Amortisatie van Schuld, onder de uitgaven begrepen.
	Belastingen en Middelen.	Uitkeeringen uit de geldmiddelen van 's Rijks Overzeesche bezittingen.	TOTALEN.		NADEELIG SLOT.	VOORDEELIG SLOT.	Voor het Muntwezen.	Voor de Amortisatie van Schuld.		
1842	*f* 61,904,533.42	*f* 7,814,737.47	*f* 69,719,270.89	*f* 78,209,986.24	*f* 8,490,715,35	....	....	....	*f* 33,220.95^5	....
1843	62,133,143.15^5	13,012,405,84^5	75,145,549.00	79,772,372.73	4,626,823.73	....	....	....	32,133.89	*f* 299,518.12
1844	57,851,259.62	12,801,151.53^5	70,382,411.15^5	74,158,405,00^5	3,775,993.85	....	....	....	34,068.32^5	299,626.25
					f 16,893,532.33					
1845	60,189,834.90	14,538,811.11^5	74,728,146.01^5	74,414,921.07^5	....	*f* 313,224.94^5	....	....	619,958.27^5	300,000.00
1846	60,352,737.98	13,452,000.00	73,804,737.98	73,488,030.76	....	316,707.22	....	*f* 300,000.00	2,049,918.16^5	300,000.00
1847	61,922,052.88^5	14,097,302.53^5	76,019,355.42	75,757,479.80	....	261,875.62	*f* 3,665,711.77	300,000,00	3,704,676.73	300,000.00
1848	58,885,842.22^5	7,720,194.45^5	66,605,536.66	76,324,912,23^5	*f* 9,719,375.57^5	....	1,623,347,16	....	1,661,531.23	300,000.00
1849	57,533,514.13	20,751,394.32^5	78,284,908.45^5	69,902,128.71	....	8,292,779.74^5	....	....	198,860.60^5	300,000.00
1850	58,983,998.29^5	17,000,000.00	75,983,998.29^5	70,012,193.94	....	5,971,804.05^5	....	....	533,017.08	1,299,923.84^5
1851	61,973,297.54	14,500,000.00	76,473,297.54	74,049,086.13^5	....	2,424,211.41	....	2,960,500,00	933,357.48	3,260,475.92^5
					f 9,719,375,57^5	*f* 17,580,603.29^5	*f* 5,289,058.93	*f* 3,560,500.00		
					Voordeelig *f* 7,861,227.72		*f* 8,849,558.93		*f* 9,800,741.73^5	*f* 6,659,544.14

Bij de indiening der begrootingswetten voor 1853, in de zitting van de Tweede kamer der Staten-Generaal van 27sten September jl., hield de minister van Finantiën de gewone jaarlijksche redevoering aangaande den algemeenen toestand der geldmiddelen.

De hierbij gevoegde staat door den minister aan de kamer medegedeeld, levert een overzigt over dien toestand.

Men ziet uit dien staat. dat het jaar 1851 een batig saldo oplevert van *f* 2,424,211,41, ofschoon de uitgaven over dat jaar, door ruim 5 millioen aan geheel buitengewone uitgaven, aanzienlijk meer hebben bedragen dan in de twee voorgaande jaren.

De begrooting der uitgaven voor 1851 vastgesteld, bedroeg oorspronkelijk .... *f* 69,720,603,50

te verhoogen met uitgaven voor het muntwezen .... 915,369,22.
amortisatie van schuld.. 2,960.500,00.
voldoening der Russische schuld .... 1,318,750,00.
ten behoeve van het Haarlemm. meer.... 600.000,00.

f 5,794,619,22

Totaal van de begrooting der uitgaven *f* 75,515,222,72
Dit bedrag te verminderen. door besparingen op de verschillende hoofdstukken, te zamen.............. *f* 1,466,186,58^5

Zoodat het totaal der werkelijke uitgaven over 1851 bedraagt .... *f* 74,049,086,13^5
Dit bedrag, afgetrokken van de gezamelijke ontvansten (*) over dat jaar........................ *f* 76,473,297,54^5

geeft voor 1851 een batig saldo van *f* 2,424,211,41 en zulks niettegenstaande de geheel buitengewone uitgaven (voor de Russ. schuld, enz.), welke uit de gewone middelen hebben kunnen bestreden worden.

Voegt men nu dit batig saldo bij dat der vorige dienstjaren, dan bevindt men dat zulks een gezamenlijk bedrag geeft van voordeelige sloten:... *f* 17,580,603,29^5
waarvan afgetrokken
het nadeelig saldo van 1848......... *f* 9,719,375,57^5

blijft voord. saldo op 31 Dec. 1851.. *f* 7,861,227,72
Dit bedrag is nog te vermeerderen met overgeschoten uit de conversiemiddelen van 1844, na dekking van 16 mill. nadeelige sloten, a°. 1844. *f* 202,738,71.
behoorende bij het kolon. batig slot, dienst 1850, voorloopig door het dep. van kol. gereserveerd, doch te voegen bij de middelen, a°. 1851...... *f* 1,882,698,15^5.
te zamen......... *f* 2,085,436,86^5

Geeft: Totaal batig slot, 31 Dec. 1851. *f* 9,946,664,58^5

Deze uitkomsten, gevoegd bij de goede vooruitzigten aangaande de loopende dienst, kunnen niet anders dan hoogst verblijdend genoemd worden; gelijk de minister van Financien in zijne redevoering betuigt, leveren zij stof tot warme erkentelijkheid.

De gevolgen van de hervorming onzer scheepvaartwetgeving bij de wetten van Sept. 1850, en van de wijzigingen in het postwezen gebragt, zijn niet minder bemoedigend.

De vrees, welke door velen bij de invoering der eerstgenoemde wetten werd gekoesterd, zoowel ten opzigte der inlandsche scheepvaart, welke men meende, dat bij de concurrentie zou schade lijden, — als ten opzigte van den inlandschen scheepsbouw voor welken men het gebruik van goedkooper, in den vreemde gebouwde schepen vreesde, bleek ten eenemale ongegrond, daar èn scheepvaart èn scheepsbouw na het wegvallen hunner bescherming vooruitgaande zijn.

Even doelmatige uitwerking heeft men van de postwet ondervonden, en van de aanvankelijke werking der handelstractaten in 1851 met onderscheidene naburen gesloten. — In beide gevallen blijkt uit de rede des ministers, dat er vermeerdering van opbrengst is geweest, (namelijk bij de posterijen en bij de in- en uitgaande regten) niettegenstaande, of liever, juist door de vermindering der tarieven. — Plaatsgebrek verhindert ons om voor het oogenblik deze laatstgenoemde aangelegenheden meer in bijzonderheden te onderzoeken.

(*) Onder de inkomsten begrepen, eene bijdrage van *f* 2,960,500, uit het Domein-fonds.

Bataviasche Tentoonstelling.

De kommissie voor de Bataviasche tentoonstelling verwittigt het publiek, dat de heeren *S. D. Schiff*, *J. Tromp. E. A. Schill*, *I. W. Cramerus* en *A. Fraser*, de taak hebben aanvaard om de voorwerpen, welke voor de tentoonstelling worden aangeboden, in ontvangst te nemen.

De inwoners van Batavia worden beleefdelijk uitgenoodigd, aan een dezer heeren te willen opgeven welke voorwerpen zij wenschen ten toon te stellen, ten einde deze later gemakkelijk verzameld en inmiddels geklassificeerd kunnen worden.

De Kommissie voor de Tentoonstelling,
S. D. SCHIFF. *President.*
H. D. A. SMITS. *Sekretaris.*

Advertentiën.

(12) Op de Vendutie van maandag ten huize van den Luitenant kolonel *J. J. Croes* zal nog worden verkocht een rijpaard van 4 voet 2 duim.

(11) In den morgen van den 10 dezer verloste ontijdig van een dood kind, ten gevolge van hevige toevallen en door middel der kunstbewerking, mijne geliefde echtgenoote *J. H. M. Op de Laey*. Haar gelukkig behoud kan ik, naast de Voorzienigheid, alleen toeschrijven aan de onvermoeide pogingen en tijdig aangebragte hulp van den reeds zoo algemeen geachten heer *F. Schmith*. officier van gezondheid der eerste klasse bij het garnizoen te Weltevreden, wien ik daarvoor hiermede openlijk mijn opregten dank betuige.

H. J. KESSLER.

BATAVIA,
den 15 *Januarij* 1853.

TE KOOP

Een zeer solide reiswagen te bevragen bij den heer *H. M. van Dorp*. (9)

Uit de hand te koop een huis en erve, staande te Rijswijk, bewoond en toebehoorende aan den heer *F. Rozy*, te bevragen bij *M. Rudolph*. (13)

Te Huur of te koop het Amsterdamsch Hotel, staande op Rijswijk, met of zonder Inventaris, en wagenverhuurderij.
Te bevragen bij
(15) J. A. STOK. qq.
BATAVIA,
15 *Januarij* 1853.

Bij BONNIOL, Mr. Kleedermaker te Batavia.

Rokken en Jassen van zwart laken 1 kwaliteit *f* 50,—
Militaire en Schuttersjassen van blaauw laken. » 50,—
Broeken van zwart satin de laine. 1 kwaliteit. » 25,—
Tricot-broeken (Bonjean) zwart. . , ... » 25,—
Tricot-broeken (gekleurd) van. . . . *f* 18,— à » 22,—
Gekleurde zijden en zwart satijnen vesten *f* 10.— à » 15.—

Wanneer men zelf de stoffe verlangt te leveren, is de prijs van het maakloon voor een rok of jas *f* 25,—
Van een broek. . , ... » 6,—
Van een Vest. . . . , ... » 6,—
Hij vervaardigt eene geheele kleeding binnen den tijd van 48 uren. (6)

BOEKEN.

Heeren belanghebbenden, welke mogten verlangen een kleine partij boeken te voegen bij eene *Vendutie van Boeken* in den loop van Februarij alhier te houden, gelieven daarvan ten spoedigste opgaaf te doen aan
(8) VAN HAREN NOMAN.

In het Koffijhuis de Nieuwpoort

zal van af aanstaande Zaturdag 15 dezer des avonds van 7 tot 12 ure alle weken eene **Danspartij** worden gegeven.
Entrè voor één heer met een of meer dames *f* 1:—
Recepis. (10)

(7) Er wordt in eene drukke affaire gevraagd een fatsoenlijk jong mensch als boekhouder tegen een behoorlijk maandelijksch inkomen. Nadere informatien bij den Boekhandelaar *H. M. van Dorp* te Batavia.

f 14,000.

In leen te bekomen bij de Diaconie der Hervormd Gemeente te Batavia, adres bij
den Groot Kassier
(14) J. A. STOK.

Door *H. M. van Dorp*, Boekhandelaar te Batavia, zij ontvangen.

Sommer. Tafereel van het heelal 4 deelen in 2 banden gebonden. . . , *f* 25.-
Plattner. Scheikundig onderzoek met de blaaspijp. . . . . » 15,-
Stockhardt. Scheikunde van het onbewerktuigde en bewerktuigde rijk. . . » 6,-
Poppe. Natuurkunde naar de behoefte des tijds. . . . . » 4,-
Verdam. Gronden der toegepaste werktuigkunst. 6 deelen met atlas geb. . . » 70,-
Sporen van de natuurlijke geschiedenis der schepping. 2 deelen geb. . . . . » 13,-
Atlas voor dito dito 2 deelen » 10.-
Richter. Handboek der physiologische therapie. . . . . » 9,-
Kloete Nortier. Handleiding ter beproeving der geneesmiddelen in verband met de pharmacopoea neerlandica 1e ged. . » 3,-
Kiwisch von Rotterau. De verloskunde 1e. deel Physiologie en Ditætiek. . . » 6,-
Pereira. Leer der geneesmiddelen I. . . » 6,-

Benevens eene aanzienlijke verzameling der nieuws *Hollandsche* en *Fransche Romans*, voor Leesgezelschappen. (11)

Het vertrek naar Nederland van het Nederlandsch Schip Resident van Son, kapitei *Bauditz*, zal direct van hier plaats hebben in het begin der maand Februarij aanstaand.
Passagiers van deze gunstige gelegenheid gebruik wenschende te maken, gelieven zic voor nadere informatien te vervoegen bij d
Agenten
(16) B. KOPERSMIT & Co.
BATAVIA,
15 *Januarij* 1853.

Peninsular & Oriental Steam Navigation Company

De ondergeteekenden maken bekend dat te reken van af 1° dezer de passage gelden van Singapore na Suez, Malta en Southampton met de Stoomschepen dezer Maatschappij eene vermindering hebben ondergaa en dat het passage geld voor een passagier der 1 klass het *geheele* jaar door nu is vastgesteld als volgt:

Van Singapore naar Suez $ 432. »
» » » Malta » 504. »
» » » Southampton » 528. »

Kinderen beneden de 3 jaren, met hunne bloedverwanten reizende, vrij.
Kinderen boven de 3 jaren en beneden de 10 jar betalen halve vracht.

Batavia, 13 *Januarij* 1853.
De Agenten,
(17) MACLAINE WATSON & Co.

AUSTRIAN LLOYD STEAM NAVIGATION COMPANY

Overland route via Triest.

De Stoomschepen dezer Maatschappij vertrekken geregeld van Alexandrie naar Triest 24 uren na aankom van de mailstoomer van Calcutta (omstreeks den 11 van iedere maand.)

Passagiers deze route wenschende te nemen, kunnen te Singapore van het bureau der Peninsular en Oriental Steam Navig. Company passage tot Triest doornemen terwijl des verkiezende hunne bagage met de stoomschepen van laatstgenoemde Maats. tot Southampton ka doorgaan.

De passage van Alexandrie naar Triest is met inbegrip van alle onkosten:

Voor een passagier der 1 klasse £ 18. » »
» » » » 2 » » 12. » »

Kinderen onder de tien jaren betalen halve vracht onder de drie jaren zijn die vrij.

Batavia, 13 *Januarij* 1853.
De Agenten van voorm. Maatschappij
(18) MACLAINE WATSON & Co.

ZEETIJDINGEN.

Aangekomen.

BROUWERSHAVEN 11 Oct. Everdina Elisabeth, C. J. Tonjes v. Batavia.
24 India, v. Banjoewangie laatst v. Nauritins.
16 Soolo, M. Korteland, v. Batavia.
29 Henriette Klasina, T. Hagen, v. Batavia.
5 Nov. Sonburg, J. van Delft, v. Cheribon—Maasstroom J. F. Hoogeveen Heymans, v. Batavia.
7 Europa, D. Keus; Doggersbank, J. M. Jansen, beide v. Batavia.
HELLEVOETSLUIS 23 Oct. Rijswijk, J. R, N. J. Bijl, v Patjitan.
25 Loopuyt, A. v. Wijk Jurriaanse, v. Batavia.
5 Nov. Chieftain, S. Edwards, v. Soerabaya.
7 Jonge Jan, H. B. L. Evers, v. Batavia.
8 Cameleon, J. D. J. v. Wijhe, v. Batavia.
15 Dankbaarheid aan de N. H. M., H. W. Drent, va Canton en Batavia.
17 Drie Gebroeders, E. Swart (voor wijlen A. Krentbo v. Batavia.
21 Valparaiso, A. v. d. Meyden, v. Tjilatjap.—Pantalo M. F. Remmers, v. Batavia.
TEXEL 24 Oct. Prins Frederik der Nederlanden, P. Hu dekoper, v. Batavia.
27 Catharina, D. Lamers, v. Batavia.
7 Nov. Dionijsia Catharina, F. J. Nahmens; Willem Barends, W. Landsaat; Albrecht Beiling, K. van de E ve, allen v. Batavia.
8 Holland, R. Dekker, v. Batavia.
9 Aldebaren, B. G. Meyboom, v. Batavia,
21 Johanna Maria Christina, J. N. Gorter, v. Samara

BIJVOEGSEL

behoorende bij den

JAVA-BODE,

van Zaturdag den 15 Januarij 1853, No. 4.

Vertrokken.

BROUWERSHAVEN 5 Nov. Doelwijk, D. H. Kramer n. Batav.
HELLEVOETSLUIS 4 Nov. Laurens Koster, D. R. Kleve n. Hartlepool en Batavia.
11 J. C. Schotel. J. C. van Beest Holle, Nijverheid, G. F. Bus, beide n. Batavia.
TEXEL 13 Nov. Sagitta, T. D. Lienwen, n. Batavia.
14 Plancius, S. J. Rotgans, n. Batavia.

Zeilklaar

BROUWERSHAVEN Hendrika, P. Admiraal, n. Batavia en Soerabaya.
NIEUWEDIEP Valparaiso, G. W. Kernkamp, n. Batavia.

Vreemde Havens.

LONDEN 26 Oct. In lad; Richard Thornton, Stephenson, n. Batavia.
27 Boadicea Mackay, v. Batavia.
30 Margaret West, Banman, n. Batavia: vertrok 4 Nov v. Deal.
1 Nov. Brunette, Cousins; v. Padang en Batavia.
16 Sagitta, Leeuwen, v. Amsterdam (n. Batavia.)
J. C. Schotel; v. Beest Holle, v. Dordt (n. Batavia.)
Bij DOVER Nijverheid Bus, v. dito n. Batavia.
LIVERPOOL 10 Nov, Willem de Clercq, Ouwehand, n. Batav.
NEWPORT-MON 24 Oct. Kon. Ned. Yacht-Club, v. Lindern n. Batavia.
HAMBURG 3 Nov. Johanna, Roper, v. Batavia.
8 Napoleon, Schmid, v. Batavia.
BREMERHAVEN 12 Nov. Louise Friedericia, Nienaber, via Oporto n, Oost-Indië,
16 Eleora, Turnbull, v. Samarang en Batavia.
ELSENEUR 17 Oct. Emma. Lund, v. Kopenhagen n, Oos. Indië.
21 Indianeren, Holm, v. Kopenhagen n. Oost-Indië.
ANTWERPEN 3 Nov. In lad. Julie, Meijer, n. Singapore, en Batavia.
NANTES 13 Nov. Robert Peel, Bouchers, v. Sumatra.
BORDEAUX 5 Nov. Havre et Java, Martin, v. Macasser.
HAVRE 9 Nov. Alphonse Nicolas Cezard, Lebozec, v. Batavia en Padang.
MARSEILLE 23 Oct. Clementine, Carsen v. Sumatra.
31 Elise Ann, Nothing, v. Sumatra.
Bij ASCENSION 14 Oct. Adelaar, Boulet, v. Bat. n. Amst.
ST. HELENA 11 Sept Straat Sunda, Holm, v. Bat. n. Amst.
22 Crange. Morisson. v. Batavia n. Triest.—Meta, Kohle, v. Padang n. Bremen.
25 Neerlands Koningin, Kramer, v. Batav. n. Rotterdam.
8 Oct. Kolonel Koopman, Klein v. Batav, n. Rotterdam.
CECILIA Hjarne, v. dito. n. Antwerpen.
KAAP DE GOEDE HOOP 8 Sept. Pauline, Post n. Batavia. In lading Vier Gezusters, Verschuur, n. Batavia.
NEW YORK 29 Oct. Izaac Wolton, Burnley, n. Singapore en Batavia.
BOSTON 7 Oct. Hollander. Banten, n. Oost-Indië.
23 Mercurins, Veeneman, n. Batavia.
25 Sept. Bantam Klein, n. Hongkong.

Schepen in Lading.

Rotterdam.

Naar Batavia, van der Palm, R. A. Ogterop.
» » Jan van Galen, P. H. de Boer.
» » en Soerabaya, Jacatra, Th. Buys Jz.
» » en dito. Schoonderloo, A. F. Marmelstein.
» Samarang, Johanna en Louisa, E, L. Kerktra.
» Macasser, Schouwen, H. A. Wilton van Reede.
» Padang, Formosa, J. F. Verschuur.

Amsterdam.

» Batavia, Neptunus, P. Schuurman.
» » Samar. en Soerab., Christina H. Kramer.

Scheeps-Berigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van.*	*Datum.*	*Naar.*
Januarij	5	Engelsch	Rance	Mills	Whampoa	22 December	Adelaide
»	8	»	Geo Ahend	Ellend	»		Valparaiso
»	—	»	Dalriada	Scott	Batavia	7 Januarij	Amsterdam
»	—	Portugeesch	Smyrna	Grill	Macao	28 December	Kust van Afrika
»	9	Spaansch	America	Magica	Manila	— »	Cadix
»	10	Amerikaansch	van Couver	Lunt	Shanghae	27 »	New-York
»	11	Engelsch	Alert	Smith	Canton	29 »	Sydney

Aangekomen Schepen te *Batavia.*

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van.*	*Datum.*	*Agenten.*
Januarij	12	Nederl. Indisch	Sumatra	Vader	Palembang	5 Januarij	Fact. der Ned. Handel-Maatsch.
»	15	Nederlandsch	Otto	Flens	Tagal		de Weerdt, Ruyl en co.

Vertrokken Schepen van *Batavia.*

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar.*
Januarij	13	Nederlandsch	Constantia	Kaleshoek	Nederland
»	—	»	Cornelis Wernard Eduard	Kleinhouwer	Soerabaya
»	—	»	Henriette Maria	Wigmink	Samarang
»	—	Nederlandsch-Indisch	Nagalaut	de Winter	»
»	—	Engelsch	Mount Stuart Elphinstone	Dale	Australie
»	14	Nederlandsch	Bantam	Klein	Kaap de Goede Hoop
»	—	Nederlandsch-Indisch	Pasekan	Tan Pik Giok	Pecalongan
»	15	Nederlandsch	Vertrouwen	Pott	Nederland
»	—	»	Z. M. stooms. Batavia		koers stellende om de Oost
»	—	»	Z. M. schoener Padang		» » » » »
»	—	Nederlandsch-Indisch	Kasbal Gair	Maidman	Singapore
»	—	Amerikaansch	Dolphin	Hoyt	»

In lading liggende Schepen te *Batavia.*

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsch.	Otto	Flens	Nederland	de Weerdt, Ruyl en co.
»	Stad Amsterdam *	Stokvliet	»	B. Kopersmit en co.
»	J. C. J. van Speyk	Noltee	»	»
»	Resident van Son *	Bauditz	»	»
»	Castor	Lange	Soerabaya	»
»	Johannes Marinus	van Delft	»	»
»	Cornelia Henriette	Gollards	Tagal	Paine, Stricker en co.
»	Catharina	Callander	Tjilatjap	Reynst en Vinju.
Nederl. Indisch	Orestes	Jo Ago	Padang	Haager en Schuurman.
» »	Alphocloek	Sech Baradjak	Soerabaya	Coulster.
» »	Cecile	Makarim	»	»
» »	Balgies	Said Alie	»	»
» »	Jadul Karim	Sech Soe	»	»
» »	Fiedha Rachman	Sech Belfagie	Samarang	»
» »	Nawan Eljoesoer	Montiero	»	»
» »	Fathool Barie	Sech Osman	Golf van Persie	
» »	Thay Goan	Tan Teksoey	Cheribon	
» »	Indramayo	Tjoey Seng	Indramayo	
» »	Yatie Liong	de Wolff	Padang	Lim Hoa
» »	Sumatra	Vader	Samarang	Fact. d. Nederlandsche Handel-Maatschappij
Engelsch	Mazeppa	Marsh	Adelaide	Hunter, Houghton en co.
»	Marquis of Bute	Hutton	London	Metzendorff, Wilmans en co.
Fransch	Louisa Cezard	Chatelain	Samarang	B. Sanier, Suermondt en co.
Hamburger	Christian	Binder	Macassar	Bahre en Kinder.
Bremer	Louise Caesar	Weissenhorn		»

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.

Aangekomen Passagiers.

Met het N. I. schip *Sumatra:* de heeren Nauman, van Rhijn, Danleben, Muksenaar en echtgenoot, Sieburgh, Chauvigny de Blot.

Handels-Berigten.

Aanvoer.

Van Rotterdam via St. George d'Elmina per ned. schip *Catharina* kapt. Calander. agt. Reijnst Vinjn,
30 heele waterleggers *de Agenten.*
Van Palembang per ned. schip *Sumatra* kapt. P. Vaan agt. N. H. M.
800 pic. ongez. katoen $189^{06}/_{100}$ do. rotting *bestemd v. Samarang.*

Uitvoer.

Naar Nederland per ned. schip *Contantia* kapt. J. C. Kaleshoek
50 pic. sapanhout 100 do. rotting 75/1 leggers arak 50/2 do. do.
4121 pic. rijst 3265do. suiker *v. Ommeren Rueb en co.*
4635 pic. suiker *O. J. M. van Lyfrente.*
30/1 5/2 leggers arak *Haager en Schuurman,*
1 kt. sigaren en jap. goederen *van Emden.*
1310/1 42/2 buff. huiden *Kreglinger Dummler en co.*
2730 ℔. indigo *de Weerdt. Ruyl en co.*
69 pic gomdammer. *Tiedeman en v. d. Burg.*
250 pic. tin *N. H. M.*
230 ℔ foelie 218 do. notenmuscaat *van Riet.*
Naar Nederland via Samarang per ned. schip *Henrietta Maria* kapt. Wiegmink.
80 pic. rotting 60 do kadranghout *B. Kopersmit en co.*
3146 pic. suiker *O. J. M. van Lyfrente.*
1 vat vleesch en 1 do. spek *bestemd v. Scheeps Gebruik.*
Naar Samarang per ned. ind. bark *Nagalaut* kapt, J. Winter
1 kist glaswerk 100 vs. boter 3 kn. aardewerk 1 kt. monsters do. 100 ks. kaas 200 hammen 20 ps. rookvleesch 20 vs. rolpens 2 kn manufacturen 1 do. monsters do. 1 pakje jap. zijde *Tiedeman en v. d. Burg.*
16 am, stoelen 20 ks. agar agar 1 do. glaswerk *v. d. Broek en co.*
1 piano 2 geweren 2 kn. porcelijnen 2 do. diversen 1 do. cristalwerk 1 do. 1 tafeltje en kleinigheden 2 do. boeken 3 do. lamp. en pleetwerk 2 do. en glaswerk 1 do. zadelwerk 1 do spiegels 1 do. schilderijen 2 gemeb. stoelen 1 kt pleetwerk *John Pryce en co*
1 kt. spijkers 1 reis wagen compt. *Bahre en Kinder.*
1000 keld. genever *Reijnst en Vinju.*
2 kn. glaswerk *v. Ommeren Rueb en co.*
5 ks. kat. goederen 1 kt. mex. dollars 3000 st. *Bahre en Kinder.*
2 ks. madera 1 pakje monsters *John. Pryce en co.*
4 kn. plaatijzer 1 geweer 1 kt. gedr. vruchten 1 pakje papier *B. Sanier Suermondt en co.*
1 kt. tjintjauw 2 pakken jap. nacht spiegels *de Vlugt.*
17 kn. effen rood 1 pakje monsters 10.000 st. goenij zakken *N.H.M.*
1 kistje modewaren van kat. en zijde *Walen.*
3 kn. hammen *John Pryce en co.*
Naar Macasser via Soerabaya per ned ind. stoomschip *Banda* kapt Hugenholtz.

Lading voor Macasser.

1 kt. bat. bat. doeken *Said achmat Atas.*
5 bn. garens *W. Anderson Tolson en co.*
5 kn. manufact. 4 do. wollen goederen 4 bn roodgaren 2 vn. messen
1 kt. modewaren *Paine Stricker en co.*
2 kn. batav. bat. doeken 3 ps chin. zijde goederen 20 do. arab boeken 4 do. do. mutsen 15 el. do. zijde kanten 350 doz arab euk olie *Sech Salim Mahadin.*
2 kn. bat. doeken $12^1/_2$ corgs muilen 1 kt. blikke trommel $2^4/_{20}$ corg lanthaarns 1 kt. bat. doeken 1 corg eur. neteldoek 20 do. chin. valsch gouddraad 1 doz. eur. parapluien 10 do. do. scharen 1 do. do. scheermessen 3000 doos chin. blanketsel 10 ps. arab mutsen 5 do do, zijde antelas 10 pic. zwt. peper. *Sech Awal bin Soenkar*
1 kt. batav. bat. doeken *Sech Said Maget.*
2 kn. tanab. doeken 1 pees datjin 2 do. palemb. kistjes *Said Hoesin Alkaf,*
3 kn. katoen goederen *Busing Schroder en co.*

Lading voor Soerabaya.

2 vn. bier 1 zadel *H. E, Gouijn.*
3 balen 5 kisten katoenen goederen 2 do. do. *Busing Schroder en co.*
1800 ps sp. matten *Said Aloewie Satrie.*
1 kt. modewaren *Pandel en Stiehaus.*
1 kt. mex. dollars *Bahre en Kinder,*
42 koperen pijpen *MacLaine Watson en co.*
1 kt. beddetijk *E. Moormann en co.*
1 kt. monster aardewerk *B. Kopersmit en co.*

Voor Macasser.

1 pak modewaren *v. Ommeren Rueb en co.*
500 ps. sp. matten *Sech Awal bin Soenkar.*
1 kt. contonetten 1 do. geverfd katoen *E. Moormann en co.*
2 ks. amfioen *Busing Sehroder en co.*
Naar Australia per eng. schip *Aliby* kapt. E. W. Bell.
12 oxhoofden rhum 51 vn. do. 1086 planken 17946 collies div. meubelen provisien enz. *aan boord gebl, lad. v Singapore*
50 kelders genever 1091 planken 26 kn. man. sigaren 5/4 vn. rhum 1300 coll. div. meubelen provisien *MacLaine Watson en co.*
Naar Amsterdam via Soerabaya per ned. schip *Goede Verwachting* kapt. Zeijlstra.

Lading voor Nederland.

130 pic. rotting 450 do. tin 1000 do. koffij *N. H. M.*
9 vn. brood 5/2 2/2 tonn. vleesch 6/2 do. spek 4 vn. erwten 1 vat meel 12 vs. boter 1 kt. kaas 1 vatje loodwit 7 pull. olie 1 ton teer 1/2 ton koolteer *Paine Stricker en co.*

Voor Soerabaya.

40 kn. blad koper 10 vs. comp. spijkers 1 kt. kantoorbehoeften *N. H. M.*
Naar Soerabaya en Nederland per ned schip *Zorgvliet* kapt. F. H. Groote.
311 manden aardewerk 94 kn. manufact. 40 ankers 50 ks. blik *aan boord gebl. lad. v. Liverpool.*
1000 pic. rijst *Pitcairn Syme en co.*
1 kt. eur. doerias 43 st. do. chitsen 15 corg. sarongs 1 kt. eur. naaigaren 1 do. do. ginghams 2 do. do. wollen dekens 1 vat ijzer. patjols 1 pak jap. bezems 1 kt. kramerijen. *Lim Hoa.*

Voor Bencoelen.

1 kt. roodekatoen 1 do. kat. tjindees 1 do. eur. glaswerk 1 do. do gedr. doeken 5 do. do. slendangs *Gouw Kangsoeij.*
400 zilv. sp matten 1 kt. eur. chitsen 57 doos spiegeltjes 5 st melk potten 3 dozen scheermess. 1 kt. calicots 19 st. chitsen 21 do. do $6^8/_{20}$ corgs eur. sarongs 20 st. gordijn goed 1 kt. eur. linnen $4^1/_2$ corgs. bat. slendangs 1 kt. calicots 5 corgs tanab. doeken 43 doz. spiegeltjes 1 kt. tanab. doeken 1 do. do. slendangs 1 do. eur. wit katoen 1 do. do. rood do. 1 vat glaswerk 1 do. aardewerk 1 kt. sirie doossen 2 doz. eur. aardewerk 4 bund. led. leggers 1 ledikant. 1 kt. eur. chitsen *Sie Soendaij.*
1 pr. pedatie wielen en assen *Hunter Houghton en co,*
10 ks. thee 20 st. chin. zijde parapluin 1000 st. waaijers 5 st. zijde goederen 3 do. graslinnen 1 pat suikerwerk *Gouw Kangsoeij.*
2 kn. manufact. *Bond.*
10 ks. wijn 2 vn. 1 kt. lampen *v. d. Broek. en co.*
f 50.000 recepissen *N. H. M.*
2 kn. blaauw moris *B. Kopersmit en co.*
5 do. zadels compt. 18/m jav. sigaren 6 corg. mutzen $4^{10}/_{20}$ do. blekke tromm. 1/2 corg. jav. bat. sarongs 1/2 do. do. kleedjes en 4 pees matsen *Said Hoesin bin aboe Bakar Aijdroes.*
Naar Soerabaya per ned. schip *Cornelis Wernard Eduard* kapt. Kleinhouwer.
$367^{16}/_{20}$ ton steenkolen 10 hamm. 2 kn. koek 2 ks. bitter *aanboord gebl. lad. v. Nederland.*
Naar Sijdneij per eng. schip *Mount Stuart Elphinstone* kapt. Wm. Dale.
11807 pic. suiker 4 coll. led. zakken 563 pic. sapanhout 105 kn. man. sigaren 706 ks. do. do. 656 pic. rijst. 85 kn. kramerijen 36 coll. touwwerk *aan boord gebl. lad. v. Manila.*
500 pic. koffij. 250 do. rijst 15 do. kaneel 5 do. kruidnagelen 450 ks. kaarsen 16 pic. notenmuscaat 6 do. foelie *MacLaine Watson en co.*
600 keld. genever *v. Ommeren Rueb. en co.*
96 vn. meel. *Paine Striker en co.*
Naar Padang via Bencoelen per ned. ind. stoomschip *Padang* kapt. Perseille.

Lading voor Padang.

~~75 kn. holl. katoen *Haager en Schuurman.*~~
328 ps. goenie zakken *Tjie Oekie.*
5 kn. man. sigaren 1 do. am. meel 1 kt. mostard *Kreglinger, Dummler en co.*
1 kt. eur geverfd katoen 2 doz. do. wollen broeken 2 st. do. laken 3 do. do. grijn 6 do. do. ginghams 12 do. do. doerias 50 do. do dames goederen 1 kt. do. sarongs 30 st. do. doerian 5 doz. do. doeken 2 st. do. chitsen 60 el. do. zijde fluweel 18 st. do. zwt. katoen. *Tamba Hoesin.*
1 kistje zilverwerk *de Vlugt.*
15 kisten effer rood 1 pakje monsters *N. H. M.*
27 zakk. tarwe *MacLaine Watson en co.*
2 pakk. 1 st. zijde 1 zijde shawl 3 ouden zilver. horologien *D. N. Buys*
1 kt. chin. muilen 11 pr. do. do. 120 pak do. kaarten 28 riem do. papier $21^1/_2$ corgs. bat. doeken 15 catjes chin. champhioen 20 pak do. belletjes 20 ton batav. nila *Lim Hoa.*
21 ton batav. nila *Tan Koengoan.*
169 pak. sarongs *Said Mohamat Aijdiet*
2 kn. chin. zijde 1 st. laken 1 kt. bat. doeken 9 kn. eur. chitsen, 62 st. do. tjelees 220 do. do. longcloths 60 do. do. cambrieks, 134 do. do. doerias 10 do. do. broeken goed 4 do. do. fluweel 5 do. do. grijn 10 do. do. zwt. katoen 48 doz. do. bretellen 75 do. do. tinn. ringen 6 riem holl. papier 20 doz. hakje 83 do messen 38 corgs. katoen sarongs 5 catjes eur. valsche koralen 3 doz. ijzer werk 24 corg. bat. doeken 3 do. do. slendangs 4 do. tjindees $1^8/_{20}$ corgs. woll. dekens 85 doz. eur. kat. doeken *Said Achmat Satrie*
22 ton bat. nila 20 doz. brandewijn 2 ps eur. lampen *Gouw Kanhian.*
500 st. goenij zakken 2 kn. kain pandjangs *Bahre en Kinder.*
1 kt. droogevisch 30 ℔. eur. valsch gouddraad 1 stel chin. instrument. $4^1/_2$ corgs bat, doeken 2800 bossen lamppitten 28 st. eur. chitsen 1 kt. batav, bat. doeken $2^1/_2$ corg. do. do. slendangs 2 pic. koper draad 2 pak chin. offer papier *Tjte Oekie.*
10/m. man, sigaren *Kreglinger Dummler. en co.*
1 baal lijnwaden 1 kt. parapluien /jap. *Morgan Melbourn en co.*
3 kn. chin. houtwerk 13 pr. do. schoenen 13 do. do. bamb. hoeden 10 do. sigaren dozen 29 st. eur. chitsen 2 pakk. medicijnen 3 do. oud bendie wielen 1 ton soija 2 kn. eur. tjindees 19 pic oud koper 30 leggers arak *Gouw Kangsoeij.*
2 kn. tanab. doeken 10 pr. muilen 14 st. eur. kat. tjindees 1 pr. bendie lanthaarns 2 catjes arab reukolie 1 kt. eur. wit linnen 1 do. bat. gedr. doeken *Sech Said Aijdroes.*
10 corgs. bat. slendang 1 kt. wit linnen 10 corg. bat. doeken *Lim Toseng.*
1/2 riem papier 1 pakje kantoorbehoeften *v. Haren Noman.*
16000 ps. strozakken 30 catjes do. garen *Paine Siricker en co.*
2 kn. papier *Lange en co.*
20 vn. meel 30 zakken tarwe *MacLaine Watson en co.*
f 1164 guld. specie *Said Oemar bin Alie.*
1 pedatie as *Hunter Houghton en co.*

Maatschappij van Toonkunst.

Vocaal en instrumentaal concert voor heeren en dames, op Vrijdag den 21 aanstaande, des avonds ten $7^1/_2$ ure, in het lokaal der *Harmonie.*
Het programma zal nader bekend worden gemaakt.

De Secretaris,
G. WILLET.

Théâtre Français de *Batavia.*

Direction de M. *Honoré Couget.*

Lundi, 17 Janvier 1853.

Troisième représentation du cinquième mois de l'abonnement.

Les 4 premiers actes de

LA MUETTE DE PORTICI,

Grand opéra, musique d'*Auber.*

Gedrukt te *Batavia*, bij W. BRUINING.